

ON

Státní symboly

České státní symboly byly schváleny zákonem České národní rady a jsou ukotveny také v čl. 14 Ústavy ČR.

STÁTNÍ SYMBOLY jsou předměty, které si stát ústavou určil jako své oficiální a nezaměnitelné označení; vycházejí z tradic státu, který reprezentují.

Státní symboly ČR:

- Velký státní znak vyjadřuje spojení všech historických zemí státu, tedy Čech, Moravy a Slezska. Tvoří jej čtvercový štít, v jehož prvním a čtvrtém poli je stříbrný dvouocasý lev ve skoku se zlatou korunou a zlatou zbrojí; ve druhém poli je stříbrno-červeně šachovaná moravská orlice se zlatou korunou a zlatou zbrojí; ve třetím zlatém poli je slezská černá orlice se stříbrnou sponou zakončenou jetelovými trojlístky a uprostřed s křížkem, se zlatou korunou a červenou zbrojí.
- Malý státní znak tvoří červený štít, v němž je stříbrný dvouocasý lev ve skoku se zlatou korunou a zlatou zbrojí.
- Státní barvy jsou bílá, červená a modrá v uvedeném pořadí. Jsou odvozeny od barev státního znaku a státní vlajky. Užívají se v podobě trikolory k obecnému označení státního majetku či k dekoracím účelům při slavnostních příležitostech.
- Státní vlajka se skládá z horního pruhu bílého a dolního červeného, mezi něž je vsunut žerďový modrý klín do poloviny délky vlajky; vznikla po dlouhých jednáních v roce 1920, po rozdělení Československa ji převzala ČR.

republiky České a Slovenské socialistické republiky.

Varšavská smlouva (viz str. 73)

Prvním prezidentem samostatné ČR byl v letech 1993–2003 Václav Havel.

Korunovaný stříbrný dvouocasý lev byl znakem Českého království už od 2. pol. 12. stol. Obě orlice jsou doloženy až od 13. stol., nejběžnější heraldická forma je s rozepjatými křídly.

Zpracuj informaci o státních symbolech ČR

- Vlajka prezidenta republiky (standarta prezidenta) je bílá, s okrajem skládajícím se z plamének střídavě bílých, červených a modrých. Uprostřed bílého pole je velký státní znak a pod ním na červené stuze podložené žlutými (zlatými) lipovými ratolestmi bílý (stříbrný) nápis *Pravda vítězí*.
- Státní pečeť tvoří velký státní znak podložený lipovými ratolestmi po stranách, kolem něhož je opis Česká republika.
- Státní hymna je tvořena první slokou písně Františka Škroupa na slova Josefa Kajetána Tyla *Kde domov můj*. Poprvé byla uvedena jako součást jevištní hudby pro Tylovu frašku *Fidlovačka* ve Stavovském divadle v Praze dne 21. 12. 1834, záhy se rozšířila po celé zemi a v roce 1918 se stala oficiální hymnou ČR.

*Kde domov můj, kde domov můj,
vođa huč po lučinách,
bory šumí po skalínách,
sadě skví se jara květ,
zemský nřj to na pohled!*

*A to je ta krásná země,
země česká, domov můj,
země česká, domov můj!*

Česká státní hymna – *Kde domov můj*

Neoficiálním symbolem našeho státu jsou České korunovační klenoty (insignie). Tvoří je koruna, jablko a žezlo. Královskou korunu dal na počest sv. Václava vytvořit r. 1346 císař Karel IV. Po něm bylo korunováno touto korunou 21 panovníků, posledním byl r. 1836 Ferdinand V. Královské jablko a žezlo pocházejí až ze 16. stol. Koruna měla být trvale uložena na lebce sv. Václava a snímána jen pro korunovace nebo výjimečné slavnosti konané v Praze nebo blízkém okolí, a to jen na jeden den. Klenoty jsou uloženy v korunní komoře na Pražském hradě. Jediným vstupem jsou dveře v rohu Svatováclavské kaple. K jejich otevření se musí sejít 7 držitelů klíčů, jimiž v současnosti jsou: prezident, předsedové Poslanecké sněmovny a Senátu Parlamentu ČR, předseda vlády, primátor Prahy, pražský arcibiskup a probošt metropolitní kapituly u sv. Víta.

Poznámky:

Poměr šířky vlajky k její délce je 2:3.

Nápis *Pravda vítězí* užívali už husité a král Jiří z Poděbrad. Na vlajce prezidenta je od r. 1920, kromě protektorátu, kdy byla bez hesla, r. 1990 byl nápis latinský (*Veritas vincit*), aby nemusel být v češtině i slovenštině.

Státní pečeť vznikla jako Pečeť království českého v letech 1429–1432 a zosobňovala český stát zejména při mezinárodních písemných aktech (smlouvách). Dnes uchovává pečeti prezident ČR.

Veřejnosti je umožněno klenoty zhlédnout jen při výjimečných událostech, ve